

N:o 159.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående anslag till kompletteringsarbeten å järnvägen Gellivare—Riksgränsen samt till anskaffande af ytterligare rullande materiel vid statens järnvägar; gifven Stockholms slott den 8 maj 1906.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att, under förutsättning att ett med nådig proposition af denna dag till Riksdagen öfverlämnadt förslag till öfverenskommelse mellan svenska staten, å ena, samt Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, aktiebolaget Gellivare malmfält och trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund, å andra sidan, angående viss grufegendom m. m. varder af Riksdagen godkänt och antaget, *dels* bevilja ett anslag af 3,125,000 kronor till utförande af erforderliga kompletteringsarbeten å järnvägen Gellivare—Riksgränsen samt till anskaffande af ytterligare rullande materiel för statens järnvägar, *dels ock* bemyndiga Riksgäldskontoret att, i mån af behof och efter Kungl. Maj:ts beslut i hvarje särskildt fall, tillhandahålla järnvägsstyrelsen nämnda belopp.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts,

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

G U S T A F.

Axel Schotte.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 8 maj 1906.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
BIESERT,
friherre MARKS VON WÜRTEMBERG,
TAMM,
SIDNER,
HELLNER,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde vidare:

Vid bifall till den nådiga proposition, som Kungl. Maj:t förut denna dag beslutit för Riksdagen framlägga angående godkännande af ett uppgjort förslag till öfverenskommelse mellan svenska staten, å ena, samt Luossavara-Kiirunavara aktiebolag, aktiebolaget Gellivare malmfält och trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund, å andra sidan, angående viss grufegendom m. m., erfordras, att under innevarande och nästkommande år vidtagas en del kompletteringsarbeten å järnvägen Gellivare—Riksgränsen samt anskaffas ytterligare rullande materiel för ombe-

sörjande af den ökade trafik, som redan under nästkommande år tillföres denna bandel genom den större malmkvantitet, som på grund af förberörda aftal skulle komma till stånd.

På nådigste befallning har i följd häraf järnvägsstyrelsen rörande nu ifrågavarande arbeten och materialanskaffning afgifvit ett så lydande yttrande:

»Järnvägsstyrelsen, som den 7 dennes emottagit nådig befallning att i anledning af föreliggande förberedande öfverenskommelse mellan svenska staten, å ena, samt Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, aktiebolaget Gellivare malmfält och trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund, en för alla och alla för en, å andra sidan, rörande transport m. m. af bolagens malm från utmälen inom Juckasjärvi och Gellivare socknar i Norrbottens län, föreslå det belopp, som för år 1907 erfordras för nödiga kompletteringsarbeten vid järnvägen, får i underdånighet härmed anföra följande.

För att, såsom i förberörda öfverenskommelse aftalats, under år 1907 kunna transportera från Kiruna till Riksgränsen 1,800,000 ton malm, erfordras en tillökning af lokomotiv- och vagnparken för en kostnad af 2,125,000 kronor. Den nu befintliga rullande materielen, som anskaffades för de till järnvägen Gellivare—Riksgränsen anvisade medel, var nämligen beräknad att motsvara den transportmängd, 1,200,000 ton, hvilken tillförsäkrats Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag genom kontrakt med staten. Den har utan annan ökning än de reservvagnar, som bolaget inköpt och tillhandahållit, hittills varit tillräcklig att forsla nära 1,500,000 ton, men denna ökning af transportarbetet har varit möjlig, endast så länge materielen var ny och icke behöft underkastas långvariga reparationer. En förändring i detta förhållande har redan börjat inträda, och är därvid att förvänta, att lokomotiven, som alla blefvo nästan samtidigt tagna i bruk, tämligen nära efter hvarandra i tiden måste tagas ur tjänst för stora reparationer. I följd af dessa omständigheter kräfves en ökning af den rullande materielen, oafsedt den nu ifrågasatta ökningen i transportmängden. Gjorda beräkningar utvisa ett behof af 8 lokomotiv och 170 vagnar, för hvilka anskaffningskostnaden torde komma att uppgå till 1,500,000 kronor. Då emellertid omloppstiden för malmvagnarna, som från början beräknats till 4 dagar, enligt kontraktet skall beräknas till 5 dagar, hvilken sistnämnda omloppstid ock hittills möjliggjorts, genom att bolaget tillhandahållit reservvagnar, så måste för den däremot svarande ökningen i vagnparken beräknas ett belopp af 625,000 kronor.

Nya byggnader och anläggningar vid banan kräfva en kostnad af 1,000,000 kronor. Tillgängliga bostäder och öfverliggningshus för personal och arbetare, stallrum för lokomotiv, vatten- och kolstationsanordningar, uppställningsspår m. m. motsvara ej fulla behovet för den nuvarande malmtrafiken — 1,500,000 ton per år —; och måste, därest ytterligare ökad trafik skall under år 1907 kunna vederbörligen ombesörjas, tillökning af desamma ske redan under år 1906. De viktigaste anläggningarna blifva vid Kiruna, där ett större antal bostäder erfordras för såväl maskin- som trafikpersonal, vändskifva, vattentorn och stall för 6 lokomotiv samt reparationsverkstad för lokomotiv och vagnar, hvarjämte å en mellanstation, förslagsvis vid Abisko, bör anordnas öfvernattningsstation för 2 lastade och 2 tomma tåg med stall för 4 lokomotiv samt bostäder och öfverliggningshus för stall- och tågpersonalen.

Totala behovet af kompletteringsanslag för år 1907 påräknas alltså uppgå till 3,125,000 kronor, hvaraf 1,000,000 kronor måste blifva för järnvägsstyrelsen tillgängliga redan under år 1906. Att behovet för år 1907 angifves så afsevärdt stort i förhållande till det belopp, 10 miljoner kronor, som efter öfverslagsberäkning utan föregående detaljundersökningar synes erforderligt för banans utrustande för en till 3,300,000 ton öfverökad årlig trafik, beror, förutom af hvad redan antydts om nödvändigheten att inlösa ett antal redan i bruk varande malmvagnar och komplettering af bananläggningen med hänsyn till den nu pågående trafiken, hufvudsakligast däraf, att en del omkostnader afse anordningar, som komma trafiken i sin helhet till gagn, således äfven under dess fortsatta ökning utöfver 1,800,000 ton. Till sådana anordningar höra öfvernattningsstationen å linjen samt påbörjandet af reparationsverkstad och kolgifningsstationer m. m.»

I följd af hvad sålunda äskats och med hänvisning till innehållet af förstberörda nådiga proposition till Riksdagen får jag — med förmälan, att den knappt tillmätta tiden icke kunnat medgifva järnvägsstyrelsen att i förevarande afseenden uppgöra detaljerade förslag, men att Kungl. Maj:t, innan medlen utanordnas till järnvägsstyrelsen, kommer att närmare pröfva de af järnvägsstyrelsen gjorda framställningar och förslag till kompletteringsarbeten å banan och inköp af rullande materiel — underdånigst hemställa, att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att, under förutsättning att ett med nådig proposition af denna dag till Riksdagen öfverlämnadt förslag till öfverenskommelse mellan svenska staten, å ena, samt Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, aktiebolaget Gellivare malmfält och trafikaktiebolaget Grängesberg—

Departements-
chefens
yttrande.

Oxelösund, å andra sidan, angående viss grufegendom m. m. varder af Riksdagen godkänt och antaget, *dels* bevilja ett anslag af 3,125,000 kronor till utförande af erforderliga kompletteringsarbeten å järnvägen Gellivare—Riksgränsen samt till anskaffande af ytterligare rullande materiel för statens järnvägar, *dels ock* bemyndiga riksgäldskontoret att, i mån af behof och efter Kungl. Maj:ts beslut i hvarje särskildt fall, tillhandahålla järnvägsstyrelsen nämnda belopp.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnade, att i enlighet därmed proposition skulle till Riksdagen aflåtas, så lydande, som bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Johan Björnström.